TISAK I NAKLADA U ZAGREBU

JERONIMSKO SVIJETLO

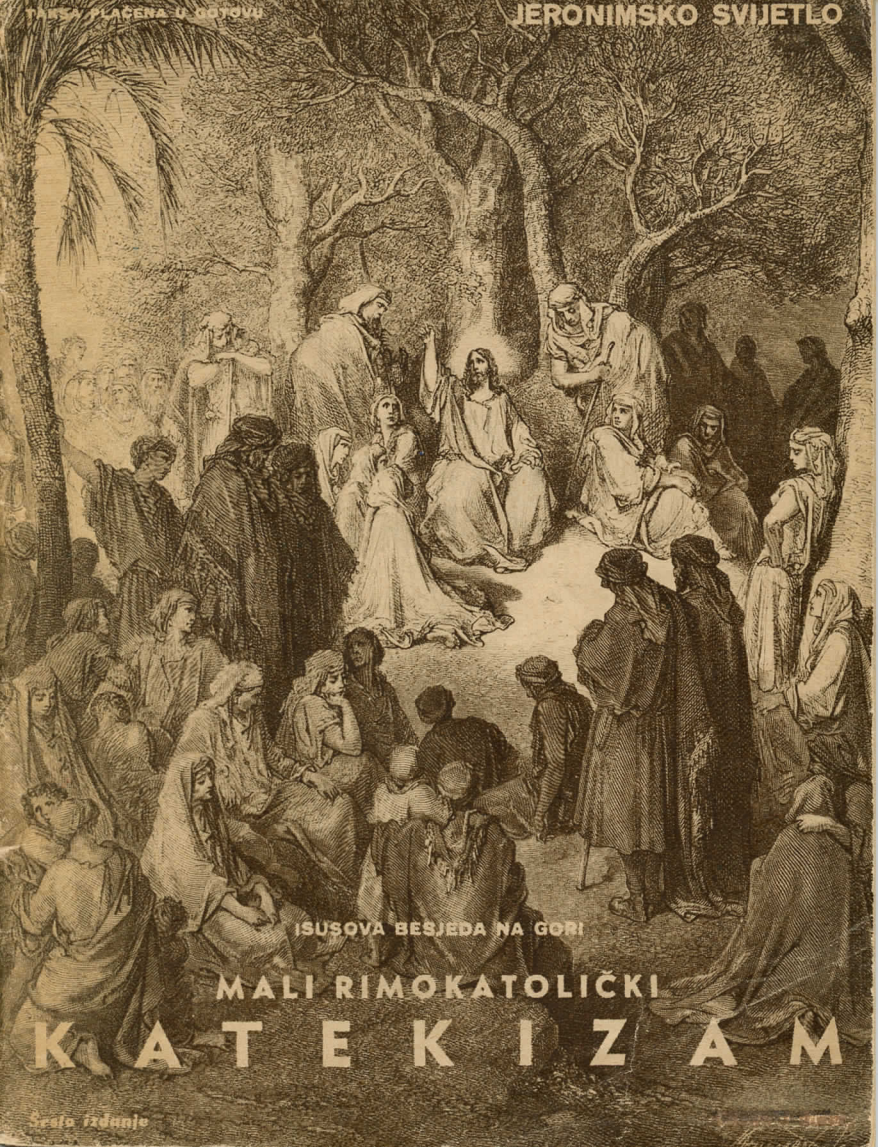

ISUSOVA BESJEDA NA GORI

MALI RIMOKATOLIČKI KATEKIZAM

Šesto izdanje

20438

MOJSIJA DOBIO DESET ZAPOVIJEDI BOŽJIH NA BRDU SINAJU

NASLIKAO GUSTAV DORÉ

MALI KATEKIZAM dozvoljen je i preporučen rješenjem predsjedništva biskupskih konferencija broj 344 od 27. listopada 1939.

MALI RIMOKATOLIČKI

KATEKIZAM

Uvod

1. Zašto smo na svijetu?

Na svijetu smo zato, da Boga spoznamo, ljubimo, služimo i tako u nebo dođemo.

2. Što je nebo?

Nebo je mjesto, gdje pravednici uživaju vječno blaženstvo.

3. Što te uči najbolje poznavati Boga?

Boga poznavati uči me najbolje kršćanska vjera.

4. Što je to kršćanski vjerovati?

Kršćanski vjerovati jest nešto za istinu držati, jer je to Bog rekao.

5. Što je kršćanin prije svega dužan vjerovati?

Kršćanin je dužan prije svega pet istina vjerovati.

6. Koja je prva istina?

Prva je istina, da je samo jedan Bog.

7. Koja je druga istina?

Druga je istina, da su tri Božanske osobe.

8. Koja je treća istina?

Treća je istina, da je Bog sve stvorio, da sve uzdržava i upravlja.

9. Koja je četvrta istina?

Četvrta je istina, da je Sin Božji čovjekom postao te nas smrću svojom na križu otkupio.

10. Koja je peta istina?

Peta je istina, da Bog dobro vijekom naplaćuje, a zlo vijekom kazni.

Zanjek (vječno) Zanjek nagrađuje (vječno)

I. ISTINE

PRVA ISTINA: BOG

11. Tko je Bog?

Bog je gospodar neba i zemlje, od koga nam je svako dobro.

12. Ima li više nego jedan Bog?

Nema; samo je jedan Bog.

13. Je li Bog počeo kada živjeti?

Bog nije počeo živjeti niti će prestati živjeti; on živi odvijeka dovijeka.

14. Gdje je Bog?

Bog je svagdje: na nebu, na zemlji i na svakome mjestu.

15. Zna li Bog sve?

Bog znade i vidi sve; i to što mislimo.

16. Možemo li mi Boga vidjeti?

Mi ne možemo Boga vidjeti, jer je Bog duh i nema tijela.

17. Može li Bog sve učiniti?

Bog može učiniti sve, što god hoće.

18. Kako zovemo Boga zato, što može sve učiniti?

Zato, što Bog može sve učiniti, zovemo ga svemogući.

19. Koliko je osoba u Bogu?

U Bogu su tri osobe: Otac, Sin i Duh Sveti.

20. Je li Otac Bog?

Jest, Otac je pravi Bog.

21. Je li Sin Bog?

Jest, Sin je pravi Bog.

22. Je li Duh Sveti Bog?

Jest, Duh Sveti je pravi Bog.

23. Pa je li ipak jedan Bog?

Jest, ove tri osobe samo su jedan Bog.

24. Je li Otac stariji i mogućniji od Sina i od Duha Svetoga?

Nije, već su sve tri osobe odvijeka, sve su jednako mogućne, dobre i savršene.

25. Kako se jedno božanstvo u tri osobe zove jednim imenom?

Jedno božanstvo u tri osobe zove se jednim imenom: Presveto Trojstvo.

26. Kako pokazujemo, da vjerujemo u Presveto Trojstvo?

Da vjerujemo u Presveto Trojstvo, pokazujemo, kad se križamo, jer onda izgovaramo: U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

27. Zašto zovemo Boga stvoriteljem svijeta?

Boga zovemo stvoriteljem svijeta, jer je on stvorio cijeli svijet, to jest nebo i zemlju i sve, što je na njima.

28. Što će reći: stvoriti?

Stvoriti reći će: nešto ni od čega učiniti.

29. Kako je Bog stvorio nebo i zemlju?

Bog je samo htio da bude, pa je odmah postalo nebo i zemlja.

30. Što čini Bog da svijet ne propadne?

Da svijet ne propadne, Bog održava i upravlja svijet.

31. Što će reći: Bog održava svijet?

Bog održava svijet reći će: Bog čini, da svijet stoji, dokle je njemu drago.

32. Što će reći: Bog upravlja svijetom?

Bog upravlja svijetom reći će: Bog skrbi za sve, kako je njemu drago.

33. Skrbi li dakle Bog i za nas?

Bog skrbi i za nas, jer od njega nam je život

i zdravlje, hrana i pilo, stan i odijelo i svako dobro za tijelo i dušu.

34. Zašto nam Bog tolika dobra daje?

Bog nam tolika dobra daje, jer je on naš predobri Otac.

35. Kakvi treba da smo mi Bogu, kad je on naš predobri Otac?

Kad je Bog naš predobri Otac, mi treba da smo dobra njegova djeca te da ga nadasve ljubimo.

36. Je li Bog stvorio samo ovaj svijet, koji vidimo?

Bog je stvorio još i svijet, koji ne vidimo, a to su nebrojeni dusi, koje zovemo anđelima.

37. Kakvi su bili anđeli, kad ih je Bog stvorio?

Kad je Bog anđele stvorio, bili su svi dobri i sretni.

38. Jesu li ostali svi anđeli dobri i sretni?

Nisu. Mnogi su sagriješili, pa ih je Bog bacio u pakao. Oni se zovu đavoli ili zli dusi.

39. Kakvi su dobri anđeli nama?

Dobri anđeli imaju nas rado, čuvaju nam dušu i tijelo, pa se zato zovu anđeli čuvari.

40. Što smo zato mi dužni svojemu anđelu čuvaru?

Mi smo dužni svojega anđela čuvara štovati, zahvalni i poslušni mu biti.

41. Koji je najplemenitiji stvor Božji na zemlji?

Najplemenitiji stvor Božji na zemlji je čovjek.

42. Kako je Bog stvorio prvoga čovjeka?

Bog je načinio od zemlje tijelo i udahnuo mu dušu; tako je postao prvi čovjek.

43. Što ima dakle čovjek?

Čovjek ima tijelo i dušu.

44. Što je duša?

Duša je besmrtni duh, stvoren na sliku i priliku Božju, bez kojega ne bismo mogli misliti ni živjeti.

45. Umre li duša, kada tijelo umre?

Duša ne umre nikada.

46. Kako se zovu prvi ljudi, koje je Bog stvorio?

Prvi ljudi, koje je Bog stvorio, zovu se Adam i Eva.

47. Jesu li prvi ljudi isprva bili dobri?

Prvi ljudi bili su isprva dobri, sveti i pravedni.

48 Jesu li bili sretni?

Jesu. Oni su živjeli veoma sretno u raju zemaljskom, pa ne bi bili nikada umrli.

49. Jesu li ostali uvijek onako dobri i sretni?

Nisu. Oni su sagriješili jedući zabranjeno voće, pa ih je zato Bog kaznio.

50. Kako ih je Bog kaznio?

Bog ih je istjerao iz raja zemaljskoga, te su se morali mnogo mučiti i napokon umrijeti.

51. Je li onaj grijeh naškodio samo prvim ljudima Adamu i Evi?

Onaj grijeh nije naškodio samo prvim ljudima, nego i svima ljudima, jer je i grijeh i kazan prešla na sve ljude, te se mi svi u grijehu radamo.

52. Kako se zove taj grijeh, u kojem se svi rađamo?

Grijeh, u kojem se svi rađamo, zove se istočni grijeh.

53. Bi li mogao ikoji čovjek s istočnim grijehom doći u nebo?

S istočnim grijehom ne bi nikoji čovjek mogao doći u nebo bez Spasitelja.

ČETVRTA ISTINA: BOG SPASITELJ

54. Tko je nas spasio?

Spasio nas je Isus Krist.

55. Tko je Isus Krist?

Isus Krist je jedinorođeni Sin Božji, koji je za nas s neba na zemlju sišao i čovjekom postao.

56. Je li Isus Krist pravi Bog?

Isus Krist je pravi Bog i pravi čovjek.

57. Kako je Sin Božji postao čovjek?

Sin Božji postao je čovjek, što je uzeo dušu i tijelo, kako i mi ljudi imamo.

58. Koliko je već tomu, što je Sin Božji postao čovjek?

Što je Sin Božji postao čovjek, tomu su već ~~blizu~~ dvije tisuće godina.

59. Gdje se Isus rodio?

Isus se rodio u Betlehemu u štalici.

60. Tko je prvi došao pokloniti se djetetu Isusu?

Prvi došli su se Isusu pokloniti pobožni pastiri iz okoline, a zatim tri mudraca ili tri kralja s Istoka.

61. Kako su doznali pastiri, a kako mudraci, da se rodio Isus?

Pastirima je to kazao anđeo, a trima mudracima pokazala je to čudnovata zvijezda.

62. Tko je majka Isusova?

Majka Isusova jest Blažena Djevica Marija.

63. Kako se zato zove Marija?

Marija se zato zove Majka Božja ili Bogorodica.

64. Je li Isus imao oca?

Isus kao čovjek nije imao oca.

65. A što je bio Isusu sveti Josip?

Sveti Josip bio je Isusu samo hranitelj.

66. Što se dogodilo s Isusom četrdeseti dan poslije rođenja?

Četrdeseti dan bio je Isus u jeruzalemskom hramu Bogu prikazan.

67. Je li Isus ostao u Jeruzalemu?

Isus nije ostao u Jeruzalemu. Josip i Marija pobjegli su s djetetom u Misir (Egipat), jer ga je kralj Herod htio pogubiti.

68. Gdje je živio Isus, kad se vratio iz Misira?

Kad se Isus vratio iz Misira, živio je u Nazaretu u kući svojih roditelja i bio im je poslušan.

69. Zašto je Isus htio biti poslušan?

Isus je htio biti poslušan, da pokaže djeci, kako treba slušati roditelje.

70. Što znamo o Isusu, kad mu je bilo dvanaest godina?

Kad je Isusu bilo dvanaest godina, išao je sa svojim roditeljima u Jeruzalem i ondje je tri dana ostao u hramu.

71. Što je učinio Isus, kad mu je bilo trideset godina?

Kad je Isusu bilo trideset godina, počeo je javno naučavati i čudesa tvoriti.

72. Što je naučavao Isus?

Isus je naučavao sve ono, što smo dužni mi vjerovati, ufati se i činiti, da se spasimo.

73. Kakva je Isus tvorio čudesa?

Isus je jednom riječju utišao vjetar i valove, iscjeljivao bolesne i uskršavao mrtve.

74. Zašto je Isus tvorio čudesa?

Isus je tvorio čudesa zato, da ljudi poznaju, da je on pravi Sin Božji.

75. Zašto je Sin Božji postao čovjekom?

Sin Božji postao je čovjekom, da može za nas trpjeti i umrijeti, jer kano Bog nije mogao ni trpjeti ni umrijeti.

76. Zašto je Isus htio trpjeti i umrijeti?

Isus je htio trpjeti i umrijeti, da nas otkupi i spasi.

77. Od čega nas je Isus svojom mukom i smrću otkupio?

Isus nas je svojom mukom i smrću otkupio od grijeha i vječnoga prokletstva.

78. Što je Isus za nas trpio?

Isus je za nas trpio mnoge i velike muke, a napokon je umro na križu.

79. Gdje je Isus raspet?

Isus je raspet na gori Kalvariji blizu Jeruzalema.

80. Tko je Isusa osudio na smrt?

Isusa je osudio na smrt rimski upravitelj židovske zemlje Poncije Pilat.

81. Kako je Isus trpio?

Isus je trpio nedužno, dragovoljno i krotko, iz pomilovanja i prevelike ljubavi k nama.

82. Kako je Isus umro?

Ovako: umirući reče Isus: »Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj« — prikloni glavu i izdahnu.

83. Za koga je Isus umro?

Isus je umro za mene i za sve ljude.

84. Što se dogodilo s Isusom, kad je umro?

Kad je Isus umro, tijelo su mu položili u grob, a duša mu je sišla u pretpakao, gdje su bile duše preminulih pravednika.

85. Je li mu tijelo ostalo u grobu?

Tijelo njegovo nije ostalo u grobu, nego se treći dan opet s tijelom združila duša, te je Isus slavno uskrsnuo iz groba.

86. Je li Isus odmah, čim je uskrsnuo, uzašao na nebo?

Isus nije tada odmah uzašao na nebo, nego je ostao još četrdeset dana na zemlji i više puta pokazao se svojim učenicima. Zatim je njima na očigled uzašao na nebo.

87. Možemo li i mi doći k njemu na nebo?

I mi možemo doći k njemu na nebo, ako budemo u njega vjerovali, njegove zapovijedi držali i onako živjeli, kako je on živio.

PETA ISTINA: BOG SUDAC

88. Hoće li Isus još ikada vidljivo doći na zemlju?

Da; vidljivo doći će Isus opet na zemlju na svršetku svijeta.

89. Zašto će doći?

Doći će, da sudi sve ljude, dobre i zle.

90. Kako se zove sud na svršetku svijeta?

Sud na svršetku svijeta zove se općeniti sud ili sudnji dan, jer će se onda suditi svima ljudima svega svijeta zajedno.

91. Što će učiniti Bog prije općenitoga suda?

Prije općenitoga suda Bog će tjelesa mrtvih opet oživjeti.

92. Kako zovemo to, što će Bog tjelesa mrtvih opet oživjeti?

Što će Bog tjelesa mrtvih opet oživjeti, zovemo to jednom riječi uskrsnuće tijela.

93. Što će Bog učiniti poslije općenitoga suda?

Poslije općenitoga suda Bog će dobre uzeti sa sobom na nebo, a zle baciti u pakao.

94. Što je pakao?

Pakao je vječni oganj, gdje će biti uvijek plač i škrgut zuba.

95. Ima li osim općenitoga suda još kakav drugi sud?

Osim općenitoga suda ima još i poseban sud, na kojem se svakom čovjeku posebice sudi odmah, čim umre.

96. Kamo ide duša poslije posebnoga suda?

Poslije posebnoga suda ide duša ili u nebo ili u pakao ili u čistilište.

97. Koje duše idu u čistilište?

U čistilište idu duše pravedničke, koje još nisu posve čiste ili koje moraju još za svoje grijehe kaznu trpjeti.

98. Hoće li poslije općenitoga suda još ostati čistilište?

Poslije općenitog suda ne će više biti čistilišta, nego samo nebo i pakao.

99. Gdje je tih pet istina, a još i druge, koje smo dužni znati i vjerovati?

Svih tih pet istina, a i druge istine, koje smo dužni znati i vjerovati, jesu u dvanaest članaka Vjerovanja apostolskoga.

100. Kaži vjerovanje apostolsko!

Vjerujem u Boga, Oca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje. I u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, koji je začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice, mučen pod Poncijem Pilatom, raspet, umro i pokopan: Sašao nad pakao, treći dan uskrsnuo od mrtvih; uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca Svemogućega; odonud će doći suditi žive i mrtve. Vjerujem u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku, općinstvo svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela, život vječni. Amen.

101. Tko te je dakle stvorio?

Stvorio me je Bog Otac.

102. Tko te je otkupio?

Otkupio me je Bog Sin.

103. Tko te je posvetio?

Posvetio me je Bog Duh Sveti.

104. Tko je Duh Sveti?

Duh Sveti je treća Božanska osoba, s Ocem i Sinom pravi Bog.

105. Zašto se Duh Sveti slika kao golub?

Duh Sveti slika se kao golub, jer se tako pojavio, kad se Isus krstio.

106. Zašto se Duh Sveti slika kao goreći jezici?

Duh Sveti slika se tako, jer je na Duhove kao goreći jezici sašao na apostole.

107. Što je katolička Crkva?

Katolička Crkva jesu oni kršćani na zemlji, koji vjeruju katoličku vjeru i koji su pod jednom vidljivom vrhovnom glavom, Svetim Ocem Papom.

108. Ima li osim pape još i drugih crkvenih poglavara?

U Crkvi ima još i drugih crkvenih poglavara, a to su biskupi, koji upravljaju pojedinim biskupijama, i svećenici, koji pomažu biskupima u službi.

109. Tko je još s kršćanima na zemlji združen?

S kršćanima na zemlji združeni su još te i blaženi na nebu i duše u čistilištu.

110. Kako se zove ta duhovna zadruga?

Ta duhovna zadruga zove se općinstvo svetih.

111. Zašto je Krist naredio Crkvu?

Krist je naredio Crkvu zato, da po njoj vodi sve ljude u život vječni.

112. Koju je vlast dao Krist Crkvi?

Krist je dao Crkvi vlast skrušenim pokornicima opraštati grijehe.

113. Gdje nam se opraštaju grijesi?

Grijesi nam se opraštaju u svetim sakramentima krsta i pokore.

114. Što kažemo zato u Vjerovanju apostolskom?

Zato kažemo u Vjerovanju apostolskom: vjerujem u oproštenje grijeha.

115. Što je život vječni?

Život vječni jest život blaženih na nebu, kojemu nema kraja.

II. ZAPOVIJEDI

116. Je li za spasenje dosta samo vjerovati sve, što je Bog objavio?

Za spasenje nije dosta samo vjerovati sve, što je Bog objavio, nego treba i držati zapovijedi, koje nam je Bog dao.

117. Koja je glavna zapovijed, u kojoj su sve druge?

Glavna zapovijed jest: ljubiti Boga i bližnjega.

118. Kako glasi zapovijed: ljubiti Boga?

Zapovijed ljubiti Boga glasi ovako: Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom misli i svom snagom svojom.

119. Zašto smo dužni ljubiti Boga?

Boga smo dužni ljubiti zato, jer je on najveće dobro i jer nam je od njega svako dobro.

120. Kako treba da ljubimo Boga?

Boga treba da ljubimo nadasve.

121. Po čemu se poznaje da ljubimo Boga nadasve?

Da Boga nadasve ljubimo, poznaje se po tomu, ako njegove zapovijedi držimo.

122. Kako glasi zapovijed: ljubiti bližnjega?

Zapovijed ljubiti bližnjega glasi: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe.

123. Tko je naš bližnji?

Naš bližnji jest svaki čovjek, bio nam prijatelj ili neprijatelj.

124. Zašto smo dužni ljubiti sve ljude?

Sve ljude dužni smo ljubiti zato, jer su svi ljudi djeca jednoga Oca nebeskoga.

125. Kada mi ljubimo bližnjega kao sami sebe?

Mi ljubimo bližnjega kao sami sebe, kad držimo ovu Kristovu zapovijed: Sve što hoćete, da čine vama ljudi, činite i vi njima.

126. Gdje nam se šire razlaže, kako treba ljubiti Boga i bližnjega?

Kako treba ljubiti Boga i bližnjega, šire nam se razlaže u deset zapovijedi Božjih.

DESET ZAPOVIJEDI BOŽJIH

127. Kaži deset zapovijedi Božjih!

1. Ja sam Gospodin Bog tvoj, nemaj drugih bogova uz mene.

2. Ne izusti imena Gospodina Boga svoga isprazno.

3. Spomeni se, da svetkuješ dan Gospodnji.

4. Poštuj oca i mater, da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji.

5. Ne ubij.

6. Ne sagriješi bludno.

7. Ne ukradi.

8. Ne reci lažna svjedočanstva na bližnjega svoga.

9. Ne poželi žene bližnjega svoga.

10. Ne poželi nikakve stvari bližnjega svoga.

128. Tko nam je dao deset zapovijedi Božjih?

Deset zapovijedi dao nam je sam Bog po svojemu slugi Mojsiju na gori Sinaju.

129. Na što je Bog napisao deset zapovijedi?

Bog ih je napisao na dvije kamene ploče.

130. Kako glasi prva zapovijed Božja?

Prva zapovijed Božja glasi: Ja sam Gospodin Bog tvoj, nemaj drugih bogova uz mene.

131. Što zapovijeda Bog u prvoj zapovijedi osobito?

U prvoj zapovijedi zapovijeda Bog osobito, da se mi njemu, jedinomu Bogu i gospodaru svome, klanjamo.

132. Kako se osobito Bogu klanjamo?

Bogu se klanjamo, ako u njega vjerujemo, u njega se uſamo, njega nadasve ljubimo.

133. Kako možemo ukratko probuditi u sebi vjeru, ufanje i ljubav?

Vjeru, ufanje i ljubav možemo ukratko ovako probuditi:

Bože, vjerujem u Te, jer si nepogrešivo istinit!

Bože, ufam se u Te, jer si beskrajno milosrdan!

Bože, ljubim Te, jer si neizmjerno dobar!

134. Je li dopušteno svete štovati i prizivati?

Svete štovati i prizivati jest dopušteno, to je štoviše pravo i spasonosno, jer su oni prijatelji Božji, pa nas svojim zagovorom pomažu kod Boga.

135. Je li pravo štovati kipove i slike Isusa i svetih?

Štovati kipove i slike Isusa i svetih jest doista pravo; jer kad već dijete štuje slike svojih roditelja, to više treba da mi štujemo kipove i slike Isusa i svetih.

136. Kako glasi druga zapovijed Božja?

Druga zapovijed Božja glasi: Ne izusti imena Gospodina Boga svoga isprazno.

137. Što zabranjuje Bog u drugoj zapovijedi osobito?

U drugoj zapovijedi zabranjuje Bog osobito ime Božje i druga sveta imena:

1. nedostojno izgovarati,

2. psovati i kleti.

138. Kako glasi treća zapovijed Božja?

Treća zapovijed Božja glasi: Spomeni se, da svetkuješ dan Gospodnji.

139. Što zapovijeda Bog u trećoj zapovijedi?

U trećoj zapovijedi zapovijeda Bog svetkovati dan Gospodnji, to jest nedjelju.

140. Kako treba da svetkujemo nedjelju?

Nedjelju treba da svetkujemo bogumilim djelima, osobito da idemo k svetoj misi, da slušamo riječ Božju i da ne radimo težačkoga posla.

141. Kako glasi četvrta zapovijed Božja?

Četvrta zapovijed Božja glasi: Poštuj oca i mater, da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji.

142. Što zapovijeda Bog u četvrtoj zapovijedi?

U četvrtoj zapovijedi zapovijeda Bog, da roditelje i poglavare štujemo, ljubimo i slušamo.

143. Što čeka djecu, koja četvrtu zapovijed vjerno drže?

Djecu, koja četvrtu zapovijed vjerno drže, čeka na ovom svijetu Božja pomoć i blagoslov, a na drugom svijetu vječno blaženstvo.

144. Kako glasi peta zapovijed Božja?

Peta zapovijed Božja glasi: ne ubij.

145. Što zabranjuje Bog u petoj zapovijedi?

U petoj zapovijedi zabranjuje Bog:

1. nepravedno ubiti čovjeka, raniti ga i sve, što na to dovodi, kako srditi se, mrziti na koga, svađati se i tući se,

2. škoditi svom životu i

3. druge na zlonavoditi.

146. Kako glasi šesta zapovijed Božja?

Šesta zapovijed Božja glasi: Ne sagriješi bludno.

147. Što zabranjuje Bog u šestoj zapovijedi?

U šestoj zapovijedi zabranjuje Bog sve, što je nepristojno i besramno.

148. Kako glasi sedma zapovijed Božja?

Sedma zapovijed Božja glasi: Ne ukradi.

149. Što zabranjuje Bog u sedmoj zapovijedi?

U sedmoj zapovijedi zabranjuje Bog krasti i ma kojimgod načinom bližnjemu štetu činiti.

150. Kako glasi osma zapovijed Božja?

Osma zapovijed Božja glasi: Ne reci lažna svjedočanstva na bližnjega svoga.

151. Što zabranjuje Bog u osmoj zapovijedi?

U osmoj zapovijedi zabranjuje Bog lagati, bližnjega klevetati, ogovarati i grditi.

152. Kako glasi deveta zapovijed Božja?

Deveta zapovijed Božja glasi: Ne poželi žene bližnjega svoga.

153. Što zabranjuje Bog u devetoj zapovijedi?

U devetoj zapovijedi zabranjuje Bog svojevoljno misliti i željeti štogod besramno.

154. Kako glasi deseta zapovijed Božja?

Deseta zapovijed Božja glasi: Ne poželi nikakve stvari bližnjega svoga.

155. Što zabranjue Bog u desetoj zapovijedi?

U desetoj zapovijedi zabranjuje Bog krivično poželjeti tuđe dobro.

ZAPOVIJEDI CRKVENE

156. Jesmo li osim zapovijedi Božjih dužni još držati koje druge zapovijedi?

Jesmo, dužni smo držati još i pet zapovijedi crkvenih.

157. Kaži pet zapovijedi crkvenih!

1. Svetkuj zapovjedne blagdane.

2. Slušaj pobožno svetu misu u nedjelju i ostale zapovjedne blagdane.

3. Posti zapovjedne poste i u određene dane ne mrsi.

4. Svake se godine najmanje jedamput određenom za to svećeniku ispovjedi i o Uskrsu pričesti.

5. Ne svadbuj svečano u zabranjeno vrijeme.

PRESTUPAK ZAPOVIJEDI

158. Što učini, tko hotimice prestupi Božju ili crkvenu zapovijed?

Tko hotimice prestupi Božju ili crkvenu zapovijed, učini grijeh.

159. Kako može tko sagriješiti?

Sagriješiti može, ako tko:

1. zlo misli, želi, govori i čini;

2. ne učini ono dobro, koje je dužan učiniti.

160. Jesu li svi grijesi jednaki?

Svi grijesi nisu jednaki: ima teških grijeha, koji

se zovu smrtni, a ima i manjih, koji se zovu laki grijesi.

161. Kaži sedam grijeha!

Sedam glavnih grijeha:

1. **Oholost,**
2. ~~**skupost,**~~ lakomost
3. **bludnost,**
4. **zavist,**
5. **neumjerenost u jelu i piću,**
6. **srditost,**
7. **lijenost.**

162. Zašto se ti grijesi zovu glavni?

Ti grijesi se zovu zato glavni, jer su glavni izvor drugim grijesima.

163. Treba li se čuvati grijeha?

Čuvati se treba ne samo smrtnoga, nego i svakoga grijeha, bio težak ili lak.

164. Zašto se treba čuvati grijeha?

Čuvati se treba svakoga grijeha zato, jer je grijeh najveće zlo.

165. Zašto je grijeh toliko zlo?

Grijeh je zato veliko zlo, jer grijehom vrijeđamo Boga, a sebi dobavljamo kaznu.

166. Kakvu kaznu dobavljamo sebi grijehom?

Smrtnim grijehom dobavljamo sebi vječnu muku u paklu, a lakim grijehom vremenitu kaznu na ovom svijetu ili na drugom u čistilištu.

III. BOŽJE MILOSTI

167. Možemo li sami od sebe vjerovati, zapovijedi držati i spasiti se?

Ne možemo, nego nam za to treba milosti ili pomoći Božje.

168. Čime dobivamo milost Božju?

Milost Božju dobivamo osobito svetim sakramentima i molitvom.

SVETI SAKRAMENTI

169. Tko je naredio svete sakramente?

Svete sakramente naredio je Isus Krist, Gospodin naš.

170. Koliko je svetih sakramenata naredio Krist?

Krist je naredio sedam svetih sakramenata.

171. Kaži sedam svetih sakramenata!

1. **Krštenje,**
2. **potvrda,**
3. **Presveti Oltarski Sakramenat,**
4. **pokora,**
5. **posljednje pomazanje,**
6. **sveti red,**
7. **ženidba.**

172. Koje milosti dobiva čovjek svetim krstom?

Svetim krstom dobiva čovjek ove milosti:
1. čisti se od istočnoga i svakoga drugoga grijeha;
2. posvećuje se, postaje dijete Božje i baštinik neba.

173. Što dobivamo svetom potvrdom?

Svetom potvrdom posvećuje nas Duh Sveti, da možemo svoju vjeru stalno priznavati i po njoj živjeti.

174. Što je Presveti Oltarski Sakramenat?

Presveti Oltarski Sakramenat jest pravo Tijelo i prava Krv Gospodina našega Isusa Krista pod prilikama kruha i vina.

175. Kada se kruh i vino pretvara u Tijelo i Krv Kristovu?

Kruh i vino pretvara se u Tijelo i Krv Kristovu u svetoj Misi.

176. Što je sveta Misa?

Sveta Misa je nekrvna žrtva našega Gospodina i Spasitelja Isusa Krista.

177. Jesmo li dužni klanjati se Kristu u Presvetom Oltarskom Sakramentu?

Mi smo dužni klanjati se Kristu u Presvetom Oltarskom Sakramentu, jer je u njemu Krist kano Bog i čovjek nazočan.

178. Što je pokora?

Pokora je sakramenat, kojim nam se opraštaju grijesi, što smo ih učinili poslije krštenja.

179. Što je posljednje pomazanje?

Posljednje pomazanje jest sakramenat naređen bolesnicima za dobro duše i tijela.

180. Što je sveti red?

Sveti red je sakramenat, kojim se podjeljuje svećenička vlast i milost.

181. Čemu je naređen sakramenat ženidbe?

Sakramenat ženidbe naređen je zato, da onima, koji se žene, podijeli milost, da mogu svoje dužnosti vjerno izvršivati.

SAKRAMENAT POKORE

182. Što je sakramenat pokore?

Sakramenat pokore jest sakramenat, u kojem svećenik mjesto Boga oprašta grijehe.

183. Komu se opraštaju grijesi u sakramentu pokore?

U sakramentu pokore opraštaju se grijesi onomu, koji se za grijehe skrušeno pokaje, iskreno ih ispovjedi i ma volju popraviti se i za grijehe zadovoljiti.

184. Kada je Krist naredio sakramenat pokore?

Sakramenat pokore naredio je Krist, kad je poslije svoga uskrsnuća rekao apostolima: »Primite Duha Svetoga! Kojim oprostite grijehe, oprostit će im se, a kojima zadržite, zadržat će se.«

185. Mogu li se svi grijesi oprostiti u sakramentu pokore?

U sakramentu pokore mogu se svi grijesi oprostiti, koji su poslije krštenja učinjeni.

186. Što treba da učini onaj, koji hoće da dostojno primi sakramenat pokore?

Tko hoće da dostojno primi sakramenat pokore, treba:

1. da ispita svoju savjest,
2. da se pokaje za grijehe,
3. da odluči ne griješiti više,
4. da se ispovjedi,
5. da zadovolji za grijehe.

187. Što će reći: ispitivati svoju savjest?

Ispitivati svoju savjest, reći će: zbiljski razmišljati, što smo sagriješili.

188. Što treba da činimo prije nego počnemo ispitivati svoju savjest?

Prije nego počnemo ispitivait svoju savjest, treba da se pobožno molimo Duhu Svetomu, neka nam prosvijetli pamet.

Ovako se pomoli Duhu Svetomu: »Dođi, Duše Sveti, prosvijetli me, da mogu sve svoje grijehe spoznati, za njih se istinski pokajati i potpuno ih ispovjediti.

189. Kako možemo ispitivati svoju savjest?

Svoju savjest možemo ispitivati ovako: da se pitamo:

1. jesmo li se ogriješili o koju Božju ili crkvenu zapovijed mišlju, željom, govorom ili djelom;
2. jesmo li sagriješili kojim glavnim ili tuđim grijehom i
3. jesmo li zanemarili koje dobro djelo, koje smo bili dužni učiniti.

190. Kako se jošte mogu djeca lako sjetiti svojih grijeha?

Djeca se jošte mogu lako sjetiti svojih grijeha, ako promisle: kako su se vladala:

1. u crkvi,
2. u školi,
3. kod kuće prema svojim roditeljima, braći i ukućanima,
4. na ulici ili u polju sami ili s drugima.

191. Treba li da se ispitujemo i za broj grijeha?

Treba da se ispitujemo barem za teške grijehe, koliko smo ih puta učinili i u kakvim prilikama.

192. Što će reći: pokajati se?

Pokajati se reći će: žaliti i mrziti na učinjene grijehe.

193. Kakvo treba da je pokajanje?

Pokajanje treba da je: 1. unutrašnje, 2. općenito i 3. svrhunaravsko.

194. Kada je pokajanje unutrašnje?

Pokajanje je unutrašnje, kada nam je doista od srca žao, što smo sagriješili i kada srcem mrzimo na grijeh kao na najveće zlo.

195. Kada je pokajanje općenito?

Pokajanje je općenito, kada se kajemo za sve svoje grijehe ili barem za sve smrtne.

196. Kada se kajemo svrhunaravski?

Svrhunaravski se kajemo, kada nam je žao, što smo grijehom uvrijedili Boga, nebo izgubili i vječnu muku zaslužili.

197. Što treba učiniti, da se možemo svrhunaravski pokajati?

Da se možemo svrhunaravski pokajati, treba promisliti:

1. da smo grijehom zaslužili, da nas Bog kazni,

2. da je Isus zbog grijeha naših trpio i umro,

3. da smo grijehom uvrijedili Boga svoga nebeskoga Oca, najvećeg dobročinca i najveće dobro.

198. Na koliko načina možemo se svrhunaravski pokajati?

Svrhunaravski pokajati možemo se: savršeno i nesavršeno.

199. Kada se kajemo savršeno?

Savršeno kajemo se, kad se kajemo iz savršene ljubavi k Bogu zato, što smo grijehom uvrijedili Boga, najveće dobro.

200. Kada se kajemo nesavršeno?

Nesavršeno kajemo se, kad se kajemo zato, što smo grijehom izgubili nebo i zaslužili vječnu muku.

201. Treba li se savršeno pokajati i onda, kada idemo na ispovijed?

Kada idemo na ispovijed, dovoljno je, ako se i nesavršeno pokajemo; ali se ipak treba trsiti, da se savršeno pokajemo.

202. Kada treba da se pokajemo idući na ispovijed?

Idući na ispovijed treba da se pokajemo prije ispovijedi ili barem prije negoli nas svećenik odriješi.

203. Što treba da je združeno s pokajanjem?

S pokajanjem treba da je združeno: 1. ufanje, da će nam Bog oprostiti grijehe, 2. dobra odluka.

204. Što je dobra odluka?

Dobra odluka jest prava volja popraviti se i ne griješiti više.

205. Na što treba da se odluči, tko ima pravu volju popraviti se?

Tko ima pravu volju popraviti se, treba da se odluči:

1. da će se čuvati svih teških griieha i bližnje grešne prigode,

2. da će upotrebiti sve, što je potrebno, da se popravi,

3. da će zadovoljštinu učiniti i svaku učinjenu štetu naknaditi.

206. Što je bližnja grešna prigoda?

Bližnja grešna prigoda jest osoba, društvo, igra i sve, što koga obično navodi na grijeh.

207. Kako možemo probuditi pokajanje i odluku?

Ovako: Za ove i sve ostale grijehe svega života svoga kajem se od sveg srca, što sam uvrijedio Boga, najveće i najmilije dobro. Mrzim na sve svoje grijehe i tvrdo odlučujem, da ću se popraviti i da ne ću više griješiti.

208. Što će reći: ispovjediti se?

Ispovjediti se reći će: skrušeno kazati učinjene grijehe svećeniku, da nas od njih odriješi.

209. Kako se treba ispovijedati?

Ispovijedati se treba: 1. potpuno, 2. iskreno, 3. razgovijetno.

210. Kada se ispovijedamo potpuno?

Potpuno se ispovijedamo, kada kažemo barem sve teške grijehe, kojih se sjećamo.

211. Što treba još kazati o teškim grijesima?

O teškim grijesima treba još kazati:

1. koliko smo puta koji teški grijeh učinili,

2. prilike, koje mijenjaju vrstu grijeha.

212. Kako će grešnik kazati onda, kada ne zna pravo, koliko je puta učinio koji teški grijeh?

Kada grešnik ne zna, koliko je puta koji teški grijeh učinio, treba da kaže: Ovaj grijeh učinio sam ili svaki dan ili svaku sedmicu ili svaki mjesec otprilike toliko puta.

213. Treba li i lake grijehe ispovjediti?

Lakih grijeha ne trebamo baš ispovjediti, ali to je dobro i spasonosno.

214. Kako se ispovijedamo iskreno?

Iskreno se ispovijedamo onda, kada se ispo-

vjedniku upravo onako tužimo, kako spoznajemo, da smo Bogu krivi, te niti što tajimo niti se izgovaramo.

215. Što treba da promisli grešnik, kojega je sram iskreno ispovjediti se?

Grešnik, kojega je sram iskreno ispovjediti se, treba da promisli:

1. da on time čini novi teški grijeh, ako se iskreno ne ispovjedi,

2. da je pak bolje svoje grijehe tajno ispovjediti svećeniku, koji je dužan o njima šutjeti, nego u grijehu nemirno živjeti, nesrećno umrijeti te se na sudnji dan pred svim svijetom osramotiti.

216. Što treba da učini pokornik, ako je na ispovijedi zaboravio kazati koji grijeh?

Ako je pokornik zaboravio na samoj ispovijedi koji grijeh kazati, treba da taj grijeh kaže na idućoj ispovijedi.

217. Što treba da učini onaj grešnik, koji svojom krivicom nije kazao koji grijeh?

Grešnik, koji svojom krivicom nije kazao koji grijeh, na primjer, što se nije dovoljno ispitao ili što se stidio kazati, taj treba da ponovi cijelu onu ispovijed.

218. Kada se ispovijedamo razgovijetno?

Razgovijetno se ispovijedamo onda, kada tako jasno govorimo, da ispovjednik može sve razumjeti.

219. Kako se počinje ispovijed?

Ispovijed se počinje ovako: Molim vas, oče duhovni, za sveti blagoslov, da mogu pravo i potpuno očitovati svoje grijehe.

(Dobivši blagoslov kaži dalje): **Ja nevoljni grešnik tužim se Bogu svemogućemu, Blaženoj Djevici Mariji, svima svetima i vama, oče duhovni, namjesto Boga, da sam od svoje posljednje ispovijedi, koju sam** (na primjer: o Uskrsu i t. d.) **izvršio, često i mnogo sagriješio.** (Sada treba kazati grijehe.)

220. Kako se završuje ispovijed?

Ispovijed se završuje ovako: Za ove i sve ostale grijehe svega života svoga kajem se od svega srca, što sam uvrijedio Boga, najveće i najmilije dobro. Mrzim na sve svoje grijehe i tvrdo odlučujem, da ću se popraviti i da ne ću više griješiti.

221. Što treba zatim učiniti?

Treba dobro paziti na ispovjednikove opomene i zapamtiti pokoru, koju nam naloži, pa ako što zapita, iskreno i čedno odgovoriti.

222. Što će reći: zadovoljštinu učiniti?

Zadovoljštinu učiniti reći će: onu pokoru izvršiti, koju nam je ispovjednik zadao.

223. Zašto nam ispovjednik zadaje pokoru?

Ispovjednik zadaje nam pokoru zato:

1. da donekle zadovoljimo za grijehe i tako umanjimo vremenite kazni,

2. da se popravimo.

224. Oprašta li Bog s grijehom i sve kazni?

Vječnu kaznu oprašta Bog svaki put s grijehom, ali vremenitih kazni ne oprašta uvijek.

225. Koja je to vremenita kazna za grijeh?

Vremenita kazna za grijeh jest ona, koja se trpi ili ovdje na zemlji ili u čistilištu.

PRESVETI OLTARSKI SAKRAMENAT

226. Što je Presveti Oltarski Sakramenat?

Presveti Oltarski Sakramenat jest pravo Tijelo i prava Krv Gospodina našega Isusa Krista, koji je pod prilikama kruha i vina za hranu duši našoj zbilja i bivstveno nazočan.

227. Kada je Isus Krist naredio Presveti Oltarski Sakramenat?

Presveti Oltarski Sakramenat naredio je Krist na posljednjoj večeri uoči gorke muke.

228. Kako je Isus Krist naredio taj Presveti Sakramenat?

Ovako: Isus Krist uze hljeb, blagoslovi ga, prelomi i dade učenicima svojim govoreći: »Uzmite i jedite, ovo je tijelo moje.« Zatim uze kalež s vinom, blagoslovi ga i dade učenicima svojim govoreći: »Pijte iz njega svi, jer ovo je krv moja. To činite na moj spomen.«

229. Što su to prilike kruha i vina?

Prilika kruha i vina jest sve ono, što od kruha i vina vidimo i osjećamo, kao što je oblik, boja, tek, miris i t. d.

230. Je li Krist i apostolima dao vlast pretvarati kruh u svoje tijelo i vino u svoju krv?

Jest, Krist je dao i apostolima vlast pretvarati kruh u svoje tijelo, a vino u svoju krv veleći im: »To činite na moj spomen!«

231. Na koga je prešla od apostola ta vlast?

Ta vlast prešla je na biskupe i svećenike.

232. Kada vrše biskupi i svećenici tu vlast?

Tu vlast vrše biskupi i svećenici u svetoj misi kad izgovaraju nad kruhom i vinom riječi Kristove: Ovo je tijelo moje; ovo je krv moja.

233. Jesmo li dužni klanjati se Kristu u Presvetom Oltarskom Sakramentu?

Jesmo dužni klanjati se Kristu u Presvetom Oltarskom Sakramentu, jer je u njemu Krist kano čovjek i Bog doista nazočan.

234. Što je sveta Misa?

Sveta Misa je neprestana žrtva novoga zavjeta, u kojoj se Isus Krist pod prilikama kruha i vina prikazuje svomu nebeskomu ocu.

235. Kako se prikazuje Krist u svetoj Misi?

U svetoj Misi prikazuje se Krist nekrvnim načinom, jer u svetoj Misi Krist niti trpi niti umire.

236. Komu koristi sv. Misa?

Sveta misa koristi svoj crkvi: živima i mrtvima.

237. Što će reći: pričestiti se?

Pričestiti se reći će: uistinu blagovati tijelo i krv Isusa duši za hranu.

238. Kakve milosti daje nam sv. pričest?

Sveta pričest:

1. združuje nas najuže s Kristom i umnožava nam milost posvećujuću,

2. slabi nam zle želje i krijepi nas u dobru,

3. čisti nas od lakih grijeha i čuva od smrtnih.

239. Prima li svako u svetoj pričesti ove milosti?

Ne prima nego samo onaj, koji se dostojno pričesti, to jest u milosti posvećujućoj.

240. Kakav grijeh čini tko se nedostojno pričesti?

Tko se nedostojno pričesti, čini teški grijeh svetogrđa.

241. Što treba da učini prije pričešćivanja tko je u smrtnom grijehu?

Tko je u smrtnom grijehu treba da se prije pričešćivanja valjano ispovjedi.

242. Kako se treba pripraviti tijelom za svetu pričest?

Tijelom se treba pripraviti za svetu pričest ovako:

1. treba biti natašte, to jest ~~od ponoći~~ 1 sat ništa ne jesti niti piti,

2. treba doći čist i pristojno odjeven.

243. Kako treba pristupiti k stolu Gospodnjemu?

K stolu Gospodnjemu treba pristupiti što smjernije, sklopljenih ruku i oborenih očiju.

244. Kako treba primiti svetu hostiju?

Svetu hostiju treba ovako primiti: pod bradu treba metnuti molitvenik ili rubac, glavu podići, čedno otvoriti usta i jezik spustiti na donju usnicu.

245. Što treba učiniti poslije pričešćivanja?

Poslije pričešćivanja treba se čedno povratiti na svoje mjesto i ondje još koje vrijeme moliti.

246. Kako treba provesti pričesni dan?

Pričesni dan treba da provedemo bogoljubno i pobožno kloneći se svjetovnoga veselja.

MOLITVA

247. Što će reći moliti?

Moliti reći će: dići pamet i srce k Bogu.

248. Zašto molimo?

Molimo, ili da Boga slavimo ili da mu zahvaljujemo ili da od njega što molimo.

249. Kako treba da molimo?

Treba da molimo pobožno i pouzdano.

250. Kada molimo pobožno?

Pobožno molimo, kada mislimo na ono, što molimo, a čuvamo se drugih misli.

251. Možemo li se nadati, da će Bog uslišati našu pobožnu molitvu?

Možemo, pače treba da se tome nadamo, ako je ono, što molimo, dobro za naše spasenje.

252. Zašto se možemo tome nadati?

Tome se možemo nadati zato, što nam je to Bog po Isusu, Sinu svome, obećao.

253. Jesmo li dužni moliti?

Moliti smo dužni, da dobijemo od Boga milost i blagoslov i jednom vječno blaženstvo.

254. Kada treba da molimo?

Mi treba da molimo često, osobito ujutru i uveče, prije i poslije blagovanja, kada zvoni na molitvu i kada smo u crkvi.

255. Koja je najizvrsnija molitva?

Najizvrsnija molitva jest Očenaš ili molitva Gospodnja.

256. Zašto se Očenaš zove molitva Gospodnja?

Zove se zato molitva Gospodnja, jer je sam Krist, Gospodin naš, učio moliti Očenaš i zapovjedio, da tako molimo.

257. Moli Očenaš!

Oče naš, koji si na nebesima; sveti se ime Tvoje. Dođi kraljevstvo Tvoje. Budi volja Tvoja kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdanji daj nam danas. I otpusti nam duge naše, kao što i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

258. Što molimo obično poslije Očenaša?

Poslije Očenaša molimo molitvu na čast Majci Božjoj, koju zovemo Pozdrav anđelov ili Zdravomarija.

259. Moli Pozdrav anđelov ili Zdravomariju!

Zdravo, Marijo, milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovljena ti među ženama, i blagoslovljen plod utrobe tvoje, Isus! Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas grešnike sada i na čas smrti naše. Amen.

260. Što molimo, kad ujutru, o podne i uveče zvoni na molitvu?

Molimo ovo:

Anđeo Gospodnji navijestio Mariji, i ona začela po Duhu Svetom. Zdravo, Marijo itd.

Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi Tvojoj. Zdravo, Marijo, itd.

I Riječ tijelom postala i prebivala među nama. Zdravo, Marijo, itd.

Moli za nas, sveta Bogorodice!

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se! **Milost Tvoju, molimo Te, Gospodine, ulij u duše naše, da mi, koji smo po anđelovu navještenju spoznali utjelovljenje Krista, Sina Tvoga, po muci njegovoj i križu k slavi uskrsnuća privedeni budemo. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.**

MOLITVE, KOJE SVAKI MORA ZNATI

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

OČE NAŠ, koji jesi na nebesima, / sveti se ime tvoje, / Dođi kraljevstvo tvoje. / Budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. / Kruh naš svagdanji daj nam danas. / I otpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim. / I ne uvedi nas u napast, / nego izbavi nas od zla. Amen.

ZDRAVO MARIJO, milosti puna, / Gospodin s tobom; / blagoslovena ti među ženama, / i blagosloven plod utrobe tvoje, Isus. / Sveta Marijo, Majko Božja, / moli za nas grešnike, / sada i na čas smrti naše. Amen.

SLAVA OCU i Sinu i Duhu Svetomu. / Kako bijaše na početku, tako i sada, i vazda, i u vijeke vjekova. Amen.

Vjerovanje apostolsko

Vjerujem u Boga, Oca svemogućega, / Stvoritelja neba i zemlje. / I u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, / koji je začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice, / mučen pod Poncijem Pilatom, raspet, umro i pokopan; / sašao nad pakao; treći dan uskrsnuo od mrtvih; uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca svemogućega; / odonud će doći suditi žive i mrtve. / Vjerujem u Duha Svetoga, / svetu Crkvu katoličku, / općinstvo svetih, / oproštenje grijeha, / uskrsnuće tijela, / život vječni. Amen.

Anđeo Gospodnji

(kao na strani 44., pitanje br. 260.)

U uskrsno vrijeme, t. j. od Velike Subote na večer pa do uoči Presv. Trojstva, moli se mjesto »Anđeo Gospodnji« stojeći ovo:

Kraljice nebesa, raduj se, Aleluja.
Jer koga si bila dostojna nositi, Aleluja.
Uskrsnu, kako je rekao, Aleluja.
Moli za nas Boga! Aleluja.
Raduj se i veseli se, Djevice Marijo, Aleluja.
Jer uskrsnu Gospodin uistinu. Aleluja.

Pomolimo se. **Bože, koji si se dostojao razveseliti svijet uskrsnućem Sina svoga, Gospodina našega Isusa Krista, daj, molimo te, da po njegovoj Majci, Djevici Mariji, postignemo radosti vječnoga života. Po istom Kristu Gospodinu našem.**

Molitva prije jela — U ime Oca...

Blagoslovi, Gospodine, nas i ove tvoje darove. / što ćemo ih po tvojoj darežljivosti uživati. Po Kristu Gospodinu našem. Amen. U ime Oca...

Molitva poslije jela — U ime Oca...

Zahvaljujemo ti, svemogući Bože, / za sva dobročinstva tvoja. / Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen. U ime Oca...

ŠTO JOŠ SVAKI KRŠĆANIN MORA ZNATI

Deset zapovijedi Božjih

1. Ja sam Gospodin Bog tvoj, nemaj drugih bogova uz mene.
2. Ne izusti imena Gospodina Boga svoga isprazno.
3. Spomeni se, da svetkuješ dan Gospodnji.
4. Poštuj oca i mater, da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji.
5. Ne ubij.
6. Ne sagriješi bludno.
7. Ne ukradi.
8. Ne reci lažna svjedočanstva na bližnjega svoga.
9. Ne poželi žene bližnjega svoga.
10. Ne poželi nikakve stvari bližnjega svoga.

Pet zapovijedi crkvenih

1. Svetkuj zapovjedne blagdane.
2. Slušaj pobožno svetu misu u nedjelju i u ostale zapovjedne blagdane.
3. Posti zapovjedne poste, i u određene dane ne mrsi.
4. Svake se godine najmanje jedamput ispovjedi i o Uskrsu pričesti.
5. Ne svadbuj u zabranjeno vrijeme.

Sedam svetih sakramenata

1. Krštenje, 2. potvrda, 3. Presveti Oltarski Sakramenat, 4. pokora, 5. posljednje pomazanje, 6. sveti red, 7. ženidba.

Sedam glavnih grijeha

1. Oholost, 2. ~~skupost~~, 3. bludnost, 4. zavist, 5. neumjerenost u jelu i pilu, 6. srditost, 7. lijenost.

Pet glavnih istina kršćanskih

1. Samo je jedan Bog.
2. Tri su božanske osobe.
3. Bog je sve stvorio, sve uzdržava i upravlja.

* 2. lakomost

4. Sin je Božji čovjekom postao i smrću nas svojom na križu otkupio.
5. Bog dobro vijekom nagrađuje, a zlo vijekom kazni.

Dužnosti kršćanske

1 Kloni se zla duhovnoga ili grijeha.
2. Čini dobro, ili: drži zapovijedi Božje i živi kreposno.

Tri bogoslovske kreposti

1. Vjera, 2. Ufanje, 3. Ljubav.

Djelo vjere

Vjerujem u te, Bože moj, / da si jedan jedini božanstvom, a troj osobama, / Otac, Sin i Duh Sveti. / Vjerujem, da je druga osoba, Sin Božji, krepošću Duha Svetoga, čovjekom postao, rodio se i sve nas otkupio; / i da će doći suditi žive i mrtve; / da će dobre naplatiti slavom nebeskom, / a grešnike kazniti mukama paklenim. / Vjerujem nadalje sve ono, što vjeruje i vjerovati uči sveta Mati Crkva rimokatolička. / A sve to vjerujem zato, / što si to navijestio ti, Bože, / koji si neizmjerna mudrost i vjekovita istina, / koji ne možeš prevariti niti prevaren biti, jer sve znaš i sve vidiš. / O Bože, umnoži vjeru moju!

Djelo ufanja

Ufam se u te, o premilostivi Bože moj, / da ćeš mi po zaslugama muke i smrti Isusove / i po mojim dobrim djelima, s pomoću tvojom učinjenim, / oprostiti sve grijehe i dati slavu nebesku. / A to se ufam zato, / što ti, Bože svemogući, dati možeš, što si obećao, / i u obećanju si svojem stalan i vjeran. / O Bože, učvrsti ufanje moje!

Djelo ljubavi

Ljubim te, o Bože moj, svim srcem i dušom svojom nada sve, / a i više nego samoga sebe; / jer si ti sam po sebi svake ljubavi dostojan, / i zaradi tebe ljubim bližnjega svoga kao samoga sebe. / O Bože, užezi ognjem ljubavi svoje srce moje, / ter iz ove goruće prama tebi ljubavi jako se kajem, / što sam ikada uvrijedio tebe, neizmjerno dobro. / Mrzim na sve grijehe života svoga, / i to većma nego na ikoje drugo zlo. / O da te nisam nikada uvrijedio! / Tvrdo odlučujem, da ću se čuvati svakoga grijeha, / te volim umrijeti, nego ikojim grijehom / osobito smrtnim uvrijediti tebe, najveće dobro. / A sve ću počinjene grijehe po milosti tvojoj iskreno ispovjediti i dostojnu za njih pokoru učiniti. / Smiluj mi se dakle, o svemogući Isuse, / i budite mi na pomoći, milostiva Marijo i sveti Josipe! Amen.

Smrt, sud, pakao, i kraljevstvo nebesko. / — »U svim djelima svojim spomeni se posljednjih svojih stvari, / pa ne ćeš nikada sagriješiti.« (Crkv. 7, 40.)

KAKO SE MOLI GOSPINA KRUNICA?

Najprije se prekrsti i izmoli Vjerovanje (držeći križić krunice); zatim reci Očenaš (na veće zrno) i tri Zdrave Marije (na tri manja zrna). Potom ide pet desetaka, a svaka se desetka sastoji od 1 Očenaša i 10 Zdravih Marija. Kod svake Zdrave Marije dodaj iza riječi »Isus« ono otajstvo, koje spada na tu desetku. Za to vrijeme razmišljaj, koliko možeš, o tom otajstvu.

Na prva tri mala zrna: **1. Koji neka nam umnoži vjeru. 2. Koji neka nam utvrdi ufanje. 3. Koji neka usavrši ljubav.**

KRUNICA RADOSNA

(Od prve nedjelje Došašća do Korizme)

Na desetke: — **1. Koga si, Djevice, po Duhu Svetom začela. 2 Koga si, Djevice, idući Elizabeti u pohode nosila. 3. Koga si Djevice, rodila. 4. Koga si, Djevice, u hramu prikazala. 5. Koga si, Djevice, u hramu našla.**

KRUNICA ŽALOSNA

(Od početka Korizme do Uskrsa)

Na desetke: — **1 Koji se za nas krvlju znojio. 2. Koji je za nas bio bičevan. 3. Koji je za nas bio trnjem okrunjen. 4. koji je za nas teški križ nosio. 5. Koji je za nas bio propet.**

KRUNICA SLAVNA

(Od Uskrsa do Presv. Trojstva)

Na desetke: — **1. Koji je od mrtvih uskrsnuo. 2. Koji je na nebo uzašao. 3. Koji je Duha Svetoga poslao. 4 Koji je tebe, Djevice, na nebo uzeo. 5. Koji je tebe, Djevice, na nebu okrunio.**

Za pokojne običaje se dodati i šesta desetka:

Koji neka se smiluje vjernim mrtvim.

Ta se desetka svrši uzdahom:

I duše vjernih po milosrđu Božjem počivale u miru!

Ako moliš Gospinu krunicu redovito svaki dan, nastoj je moliti ovim redom: u nedjelju, srijedu i subotu s l a v n u; u utorak i petak krunicu ž a l o s n u; u ponedjeljak i četvrtak krunicu r a d o s n u.

»JERONIMSKO SVIJETLO«, mjesečnik, godišnja pretplata 15.— dinara
Broj 40. U Zagrebu 10. studenoga 1940.
Izdaje Hrvatsko Književno Društvo sv. Jeronima u Zagrebu. Trg Kralja Tomislava 21. Odgovorni urednik: Dr Josip Andrić, Zagreb, Trenkova 1. Tisak »Tipografije« d. d., Zagreb, Barthjov trg 2. — Za tiskaru odgovara: Ivan Ivanković, Selska cesta 47.

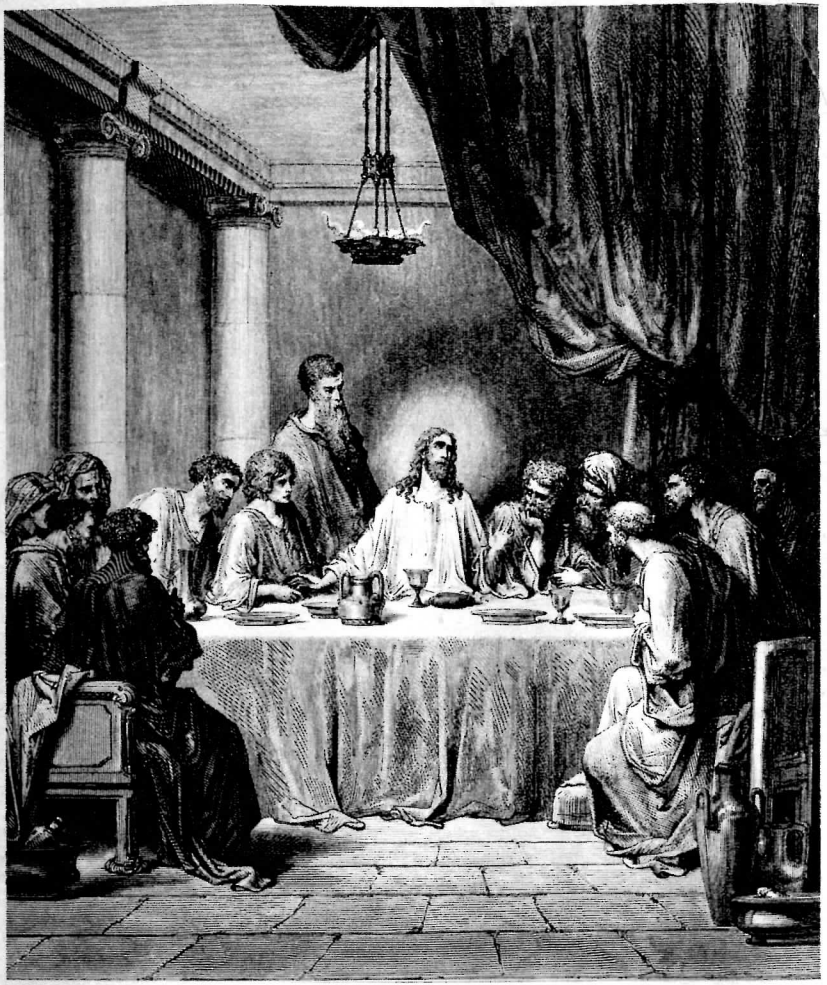

ISUS USTANOVLJUJE NA POSLJEDNJOJ VEČERI PRESVETI OLTARSKI SAKRAMENAT

NASLIKAO GUSTAV DORÉ

BOJ ANĐELA PROTI ZMAJU PAKLENOM, KOJI SE DIGAO PROTIV PRESVETE DJEVICE OKRUNJENE ZVIJEZDAMA OKO GLAVE

VIĐENJE SV. IVANA EVANĐELISTE

NASLIKAO GUSTAV DORÉ